

INFORMACIJA VISUOMENEI APIE PAVOJINGĄ OBJEKTĄ UAB „LITHOIL“ MARIJAMPOLĖS NAFTOS PRODUKTŲ TERMINALĄ

BENDRA INFORMACIJA

UAB „Lithoil“ Marijampolės naftos produktų terminalas (toliau – *Marijampolės NPT*) savo veiklą vykdo Marijampolės miesto pramonės rajone, adresu Gamyklų g.8, Sporto G. 9H, Marijampolė.

UAB „Lithoil“ vadovauja generalinis direktorius **Audrius Vaitkevičius**, mob. 8 686 977 67. *Marijampolės NPT* vadovauja terminalo vadovas **Rūtenis Virbickas**, mob. 8 656 27 217.

Marijampolės NPT yra aukštesniojo lygio pavojingasis objektas, kuriam taikomi Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966. Vadovaudamasi minėtais nuostatais *Marijampolės NPT* yra pasirengęs Vidaus avarinį planą ir pavojingojo objekto Saugos ataskaitą.

PAVOJINGAME OBJEKTE VYKDOMA VEIKLA. INFORMACIJA APIE PAVOJINGAS MEDŽIAGAS

Marijampolės NPT vykdomas dyzelino ir suskystintų naftos dujų (toliau – *SND*) priėmimas iš geležinkelio cisternų, saugojimas ir išdavimas į autocisternas. Pagal galimą sandėliuoti *SND* kiekį *Marijampolės NPT* priskiriamas **aukštesniajam pavojingų objektų lygiui**.

SND sandėliuojamas požeminiuose rezervuaruose, kurių bendra talpa 1050 m³. *SND* yra ypač degus suskystintų angliavandenilių mišinys, kuris aplinkos temperatūroje gali suformuoti sprogius oro ir angliavandenilių mišinius. *SND* garų sklaida – 708 m. Įkvėpti angliavandeniliai žmogaus organizmą veikia kaip narkotikai, sukeldami nervų sistemos ir širdies veiklos sutrikimus, sudirgina kvėpavimo takus ir akis. Įkvėpus didelės koncentracijos dujų, dėl deguonies trūkumo, net per trumpą laikotarpį galima netekti sąmonės ar uždusti. *SND*, patekusios ant odos ar į akis, dėl intensyvaus garavimo gali sukelti nušalimą. Degant išsiskiria anglies monoksidas, azoto oksidai.

Dyzelinas sandėliuojamas antžeminiuose rezervuaruose, kurių bendra talpa 12000 m³. **Dyzelinas** yra degus skystis. **Dyzelino** garai dirgina kvėpavimo organus. Įkvėpus didelį kiekį dyzelino garų, galimas cheminio apsinuodijimo pavojus. **Dyzeline** gali būti nemažas (iki 8% masės) policiklinių arenų (aromatinių angliavandenilių) kiekis. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad kai kurie iš šių angliavandenilių gali sukelti vėžinius susirgimus. Nuo ilgalaikio ir pasikartojančio dyzelino poveikio sausėja ir trūkinėja oda. **Dyzelino** garų sklaida – 68 m. Degant išsiskiria anglies monoksidas, azoto oksidai ir sieros oksidai.

GALIMŲ AVARIJŲ POBŪDIS IR PADARINIAI

Marijampolės NPT galimos avarijos – **dyzelino** ir *SND* išsiliejimas į aplinką bei susidariusių garų sprogimas ir gaisras.

Išsiliejus į aplinką naftos produktams, žmonės gali apsinuodyti LOJ, sprogimo atveju gali nukentėti nuo sprogimo bangos, o gaisro atveju gali nukentėti nuo karščio ir apsinuodyti degimo produktais.

Degant naftos produktams, išsiskiria degimo procesui būdingi produktai:

- Anglies monoksidas CO,
- Anglies dioksidas CO₂,
- Azoto oksidai NO_x,
- Sieros dioksidas SO₂,
- LOJ – nesudegę naftos produktų garai,
- Kietosios dalelės (suodžiai).

Marijampolės NPT PASIRENGIMAS REAGUOTI Į AVARIJAS

Marijampolės NPT saugos ataskaitoje yra išnagrinėtos stambių avarių priežastys ir pasekmės, apskaičiuotos avarių tikimybės bei įvertintas *Marijampolės NPT* pasiruošimas reaguoti į tokias

avarijas. *Marijampolės NPT* įdiegtos prevencijos, kontrolės, avarijų išvengimo ir pasekmių sušvelninimo priemonės atitinka normatyvinius reikalavimus, keliamus tokioms įmonėms.

Pavojingiausias scenarijus 3SND „Darbo metu dėl įvykdyto teroro akto susprogdinamas (V=200 m³) rezervuaras Nr. 4.2. Šalia esantiems rezervuarams, užpildytiems *SND*, grėsia „Domino“ efektas“.

Reagavimui į incidentus ir avarijas parengtas vidaus avarinis planas, nustatantis avarių lokalizavimo ir likvidavimo eigą bei specialiųjų tarnybų informavimo ir ryšių su jomis palaikymo tvarką.

GYVENTOJŲ IŠPĖJIMAS IR INFORMAVIMAS, ĮVYKUS AVARIJAI *MARIJAMPOLĖS NPT*

Avarijos atveju, *Marijampolės NPT* atsakingas asmuo, vadovaudamasis pranešimo apie avarią schema, aprašyta *Marijampolės NPT* vidaus avariniame plane, informuoja šalia esančias įmones, aplinkinius gyventojus, Marijampolės savivaldybės administracijos direktorių ir civilinės saugos darbuotoją.

Informacijos perdavimas vykdomas:

- įjungiant gaisro signalizacijos sireną;
- informuojant telefonu;
- siunčiant pasiuntinius.

Tolesnius sprendimus dėl gyventojų informavimo priima Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos pirmininkas – savivaldybės administracijos direktorius.

GYVENTOJŲ ELGESYS, ĮVYKUS AVARIJAI *MARIJAMPOLĖS NPT*

Pastebėjus gaisrą, sprogimą skubiai skambinkite **BENDRUOJU PAGALBOS TEL. 112**.

Gavus nurodymą evakuotis iš pavojingai užterštų teritorijų, reikia:

- užsidėti puskaukę arba visą veidą dengiančią kaukę su apsaugos filtru nuo organinių garų, (A tipo) arba vatos ar marlės raištį ar rankšluostį, sudrėkintą 2% geriamosios sodos tirpalu arba sudrėkintą vandeniu.
- kuo skubiau eiti iš užterštos zonos nurodyta kryptimi statmenai vėjo kryptčiai, vengiant žemesnių vietų.
- išeinant iš namų būtina užsukti dujas, išjungti elektros bei šildymo prietaisus, užrakinti namus ir pasirūpinti gyvūnais.
- jokių būdu negalima slėptis rūsiuose, duobėse, nes ten labiau kaupiasi nuodingosios medžiagos.
- jei nėra galimybės išeiti iš užterštos zonos, tuomet pasilikus namuose reikia sandariai uždaryti langus ir duris, orlaides, sklendes, ventiliacijos angas, užkaišioti plyšius ir kt.
- esant didelei užteršimo zonai, vykdoma evakuacija. Apie tai bus pranešama per garsinę gyventojų perspėjimo sistemą (sirenos) arba veikiančių specialiųjų tarnybų automobilių sirenas ir garsiakalbius perduodamą balsu pranešimą.

SMULKESNĖ INFORMACIJA APIE *MARIJAMPOLĖS NPT*

Interesantai, norintys susipažinti su *Marijampolės NPT* saugos ataskaita, vidaus avariniu planu, turi atvykti į *Marijampolės NPT* arba paskambinti tel. 8 5 219 5135. Gavus tokį prašymą, bus suderinta intereso atvykimo į *Marijampolės NPT* data ir laikas. Išsamiau apie *Marijampolės NPT* ir joje vykdomą veiklą galima sužinoti interneto svetainėje www.lithoil.eu ir taip pat informaciją galima rasti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėje <https://pagd.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/valstybine-priesgaisrine-prieziura/pavojingieji-objektai/pavojinguju-objektu-sarasas/> ir Marijampolės savivaldybės interneto svetainėje <https://www.marijampole.lt/informacija-visuomenei-apie-aukstesniojo-lygio-pavojingaji-objekta-uab-lithoil-marijampoles-naftos-terminala/296>